PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

W ZESPOLE SZKÓŁ SPOŻYWCZYCH I HOTELARSKICH W RADOMIU

Część I – procedury ogólne
Część II – procedury szczegółowe

INFORMACJE O DOKUMENCIE

Dokument określa podstawowe zasady przygotowania szkoły do sytuacji kryzysowych, podział zadań oraz sposób reagowania do czasu przejęcia działań przez właściwe służby. Należy go stosować łącznie ze statutem szkoły, standardami ochrony małoletnich, instrukcją bezpieczeństwa pożarowego, planem ewakuacji, procedurami BHP, dokumentacją wycieczek oraz poleceniami służb ratunkowych.

SPIS TREŚCI

Część I

1. Podstawy prawne i zasady ogólne
2. Organizacja reagowania kryzysowego i podział odpowiedzialności
3. Działania interwencyjne - ogólna lista kontrolna

Część II

1. Osoba obca, agresywna lub nieuprawniona na terenie szkoły
2. Atak bronią białą lub palną
3. Zgłaszanie lub ujawnianie ładunku wybuchowego
4. Skażenie chemiczne lub biologiczne szkoły
5. Ewakuacja, pożar i inne zagrożenia techniczne
6. Alarm przeciwlotniczy (alarm powietrzny)
7. Agresja, przemoc rówieśnicza i bójka (także online)
8. Podejrzenie krzywdzenia małoletniego
9. Alkohol, środki odurzające i nieznane substancje
10. Znalezienie substancji lub przedmiotu niebezpiecznego
11. Czyn zabroniony, przestępstwo i czynności Policji
12. Kryzys psychiczny, groźby samobójcze i próba samobójcza
13. Nagłe zachorowanie, napad padaczkowy, choroby przewlekłe i wypadek
14. Uczennica w ciąży
15. Śmierć ucznia lub pracownika i żałoba społeczności szkolnej
16. Zakłócanie toku lekcji
17. Zagrożenia cyfrowe, cyberprzemoc i rozpowszechnianie nagrań
18. Komunikacja z rodzicami, mediami i społecznością szkolną
19. Działania po kryzysie, dokumentowanie i przegląd procedur

Załącznik. Numery alarmowe

1. PODSTAWY PRAWNE I ZASADY OGÓLNE

Procedury należy interpretować zgodnie z aktualnym brzmieniem przepisów. W razie zmiany prawa dyrektor inicjuje przegląd dokumentu.

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty - w zakresie nadal obowiązujących regulacji.
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (tekst jednolity: Dz.U. z 2026 r. poz. 163, z późn. zm.).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, w szczególności przepisy o standardach ochrony małoletnich (tekst jednolity: Dz.U. z 2026 r. poz. 110, z późn. zm.).
- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny oraz ustawa z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego, w aktualnym brzmieniu.
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, z późn. zm.
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, z późn. zm.
- Ustawa z 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, z późn. zm.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, z późn. zm.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta", w zakresie właściwym dla sprawy.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO) oraz ustawa z 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
- Konwencja o prawach dziecka, sporządzona 20 listopada 1989 r.
- Obowiązujące wytyczne i materiały bezpieczeństwa MEN, MSWiA, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa oraz lokalnych służb.

Zasady nadrzędne

- Życie i zdrowie ludzi mają pierwszeństwo przed mieniem, dokumentacją i ciągłością zajęć.
- W bezpośrednim zagrożeniu należy niezwłocznie dzwonić pod numer 112.
- Pracownik podejmuje działania w granicach swoich umiejętności i możliwości, nie narażając siebie ani innych.
- Nie prowadzi się samodzielnego przeszukania osób, odzieży, toreb ani urządzeń; czynności te wykonują uprawnione służby.
- Informacje o zdarzeniu przekazuje się wyłącznie osobom, które muszą je znać; chroni się prywatność i godność uczniów.
- Nie publikuje się wizerunków, danych, nagrań ani niepotwierdzonych informacji; nie komentuje się przyczyn zdarzenia przed ustaleniami właściwych organów.

- Każdy pracownik ma obowiązek niezwłocznie zgłosić zagrożenie dyrektorowi lub osobie go zastępującej, a w sytuacji nagłej - bezpośrednio służbom.

2. ORGANIZACJA REAGOWANIA KRYZYSOWEGO I PODZIAŁ ODPOWIEDZIALNOŚCI

2.1. Dyrektor lub osoba zastępująca

- Koordynuje działania szkoły; podejmuje decyzje o ewakuacji lub schronieniu zgodnie z sytuacją i instrukcjami służb.
- Zapewnia wezwanie służb, powiadomienie organu prowadzącego i innych instytucji, jeżeli wymagają tego przepisy lub charakter zdarzenia.
- Wyznacza osobę do kontaktu ze służbami i osobę odpowiedzialną za komunikaty dla rodziców oraz mediów.
- Organizuje opiekę nad uczniami, ewidencję obecności, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne i bezpieczne przekazanie uczniów rodzicom/opiekunom.
- Zapewnia sporządzenie dokumentacji, zabezpieczenie danych i dowodów oraz analizę zdarzenia po zakończeniu interwencji.

2.2. Nauczyciel prowadzący zajęcia

- Odpowiada za uczniów pozostających pod jego opieką; reaguje natychmiast, wzywa pomoc i wykonuje polecenia służb.
- W zależności od zagrożenia pozostaje z grupą, ewakuuje ją albo stosuje zasady ukrycia/odizolowania od zagrożenia.
- Nie pozostawia uczniów bez opieki; po przemieszczeniu sprawdza obecność i przekazuje informację osobie koordynującej.
- Nie wraca do budynku ani strefy zagrożenia bez zgody uprawnionych służb.

2.3. Pedagog, psycholog i specjaliści

- Zapewniają wstępne wsparcie emocjonalne, identyfikują osoby wymagające pilnej pomocy i organizują dalsze wsparcie.
- Współpracują z wychowawcami, rodzicami i specjalistycznymi instytucjami, z zachowaniem poufności.
- Nie zastępują służb ratunkowych ani specjalistycznej diagnozy medycznej.

2.4. Sekretariat, administracja i obsługa

- Powiadamia dyrekcję i wskazane osoby, zapisuje godzinę zgłoszenia i przekazuje służbom informacje o wejściach, układzie budynku oraz osobie kontaktowej.
- Nie kieruje osób postronnych do strefy zagrożenia i nie rozpowszechnia informacji niepotwierdzonych.
- Przy zagrożeniu nie podejmuje prób fizycznego obezwładniania napastnika ani samodzielnego badania podejrzanych przedmiotów.

3. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE - OGÓLNA LISTA KONTROLNA

1. ROZPOZNAJ: co się dzieje, gdzie, czy zagrożenie trwa i czy są osoby ranne.
2. WEZWIJ POMOC: 112 w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa; podaj adres szkoły, wejście, rodzaj zdarzenia i numer kontaktowy.
3. ZAWIADOM DYREKCJĘ, rodziców/opiekunów zgodnie z planem komunikacji, gdy nie zakłóci to działań ratunkowych.
4. OSTRZEŻ: przekaż krótki, zrozumiały komunikat właściwym osobom; użyj ustalonego sygnału alarmowego, jeśli jest bezpieczny.
5. ZABEZPIECZ LUDZI: ewakuuj, ukryj lub odizoluj osoby zależnie od rodzaju zagrożenia; nie stosuj automatycznie jednego rozwiązania do każdej sytuacji.
6. UDZIEL PIERWSZEJ POMOCY tylko w granicach umiejętności i przy zachowaniu własnego bezpieczeństwa.
7. SPRAWDŹ OBECNOŚĆ po dotarciu do bezpiecznego miejsca; zgłoś brakujące osoby służbom, nie wracaj po nie samodzielnie.
8. ZABEZPIECZ INFORMACJE: zanotuj godziny, działania, świadków i przekazane polecenia; nie publikuj informacji w mediach społecznościowych.
9. PO ZDARZENIU: zapewnij wsparcie, odnotuj incydent i ustal działania naprawcze.

CZĘŚĆ II

Procedury szczegółowe

1. OSOBA OBCA, AGRESYWNA LUB NIEUPRAWNIONA NA TERENIE SZKOŁY

1. Pracownik, który zauważy osobę nieznaną lub zachowującą się niepokojąco, informuje sekretariat/dyrekcję i - jeśli jest to bezpieczne - spokojnie pyta o cel wizyty.
2. Osobę przybyłą w zwykłej sprawie kieruje się do sekretariatu lub wyznaczonej strefy dla rodzica. Nie pozostawia się jej bez nadzoru w strefach przeznaczonych dla uczniów.
3. Jeżeli osoba odmawia podania celu wizyty, próbuje wejść do strefy zamkniętej lub narusza zasady bezpieczeństwa, należy powiadomić dyrekcję i poprosić o opuszczenie terenu.
4. Jeśli osoba grozi, jest agresywna, posiada niebezpieczny przedmiot albo próbuje wtargnąć siłą, nie konfrontować jej i nie podejmować prób wyprowadzenia fizycznego. Oddalić uczniów, zamknąć/odizolować pomieszczenie, zadzwonić pod 112.
5. Zapamiętać opis osoby, kierunek przemieszczania się i inne istotne informacje; nie śledzić jej i nie narażać siebie.
6. Po zdarzeniu sporządzić notatkę i zachować dostępne nagrania monitoringu zgodnie z zasadami ochrony danych.

2. ATAK BRONIĄ BIAŁĄ LUB PALNĄ

1. Osoba, która zauważyła atak, ostrzega osoby w pobliżu i niezwłocznie powiadamia dyrektora/ sekretariat. Podać ostatnią znaną lokalizację, kierunek przemieszczania się, informację o strzałach lub poszkodowanych.
2. Jeśli możliwe jest bezpieczne oddalenie się bez zbliżania do sprawcy, należy uciekać i ostrzec innych.
3. Jeżeli ucieczka jest niemożliwa lub prowadziłaby ku sprawcy, wejść do najbliższego bezpiecznego pomieszczenia, zamknąć drzwi i zabarykadować je meblami bez narażania się. Wyciszyć i wyłączyć dźwięki telefonów, zgasić światło. Usiąść lub położyć się poza linią widoczności drzwi i okien.
4. Dyrektor/osoba zastępująca przekazuje alarmowy komunikat o zagrożeniu, należy słuchać komunikatów.

5. Jeśli sprawca przemieszcza się w stronę pomieszczeń, osoby w ich pobliżu zamykają się w najbliższym bezpiecznym pomieszczeniu, zamykają drzwi i pozostają cicho.
6. Jeżeli sprawca pojawi się w bezpośrednim sąsiedztwie, nie prowokować go, unikać gwałtownych ruchów i stosować się do poleceń w zakresie niezbędnym do ochrony życia. Nie podejmować działań konfrontacyjnych, jeśli możliwe jest ukrycie lub ucieczka.
7. Jeżeli uczniowie znajdują się na zewnątrz nie wchodzą do budynku, należy kierować ich jak najdalej od szkoły i nie pozwalać na powrót do strefy zagrożenia.

3. ZGŁASZANIE LUB UJAWNIENIE ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

1. Osoba przyjmująca groźbę telefoniczną nie rozłącza się przedwcześnie, zapisuje dokładne słowa, godzinę, numer/ identyfikator połączenia i inne zauważone szczegóły. Nie odpowiada prowokacyjnie i nie podejmuje samodzielnej weryfikacji.
2. Zachować wiadomość, e-mail lub kopertę w stanie nienaruszonym; nie przekazywać jej innym osobom poza koniecznym zakresem.
3. Nie dotykać, nie otwierać, nie przesuwać, nie potrząsać ani nie fotografować z bliska podejrzanego przedmiotu. Oddalić się i nie dopuszczać innych osób do strefy bez narażania siebie.
4. Dyrektor/ osoba zastępująca przekazuje służbom wszystkie otrzymane informacje i stosuje się do instrukcji dotyczących ewakuacji lub pozostania w pomieszczeniach.
5. Decyzję o ewakuacji podejmuje się z uwzględnieniem lokalizacji przedmiotu i tras. Nie prowadzić ludzi obok podejrzanego pakunku ani do miejsca, które służby wskazały jako niebezpieczne.
6. Nie używać urządzeń komunikacyjnych bezpośrednio przy podejrzanym przedmiocie. Po oddaleniu się na bezpieczną odległość wykonać połączenie alarmowe zgodnie z instrukcjami służb.

4. SKAŻENIE CHEMICZNE LUB BIOLOGICZNE SZKOŁY

1. Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.
2. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby.

3. W budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację.
4. Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy. Przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się.
5. W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki – maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry.
6. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji.
7. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków oraz prac wymagających dużego wysiłku.
8. Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.
9. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

5. EWAKUACJA, POŻAR I INNE ZAGROŻENIA TECHNICZNE

1. Po zauważeniu pożaru, dymu, zapachu gazu, uszkodzenia instalacji lub innego bezpośredniego zagrożenia ostrzec osoby w pobliżu, powiadomić 112/998 i dyrekcję.
2. Uruchomić alarm i postępować zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego oraz poleceniami osób kierujących ewakuacją.
3. Przerwać zajęcia, pozostawić rzeczy, opuścić budynek najbliższą bezpieczną drogą ewakuacyjną; nie korzystać z wind.
4. Nauczyciel prowadzi klasę do wyznaczonego miejsca zbiórki, sprawdza obecność i natychmiast zgłasza brakujące osoby kierującemu działaniami. Nie wraca do budynku.
5. Pomóc osobom z niepełnosprawnościami zgodnie z indywidualnymi ustaleniami i bez narażania kolejnych osób; zgłosić służbom osoby, które pozostały w budynku.
6. Nie otwierać drzwi, za którymi wyczuwalna jest wysoka temperatura lub dym. Nie podejmować gaszenia pożaru jeśli: ogień się rozprzestrzenia, droga odwrotu nie jest bezpieczna lub brak odpowiedniego przeszkolenia.
7. Do budynku można wrócić dopiero po wyraźnej zgodzie służb lub osoby uprawnionej zgodnie z obowiązującą instrukcją.

6. ALARM PRZECIWLOTNICZY (ALARM POWIETRZNY)

1. Po otrzymaniu oficjalnego alertu lub komunikatu właściwych służb dyrektor uruchamia szkolny plan reagowania i przekazuje krótki, jednoznaczny komunikat.
2. Należy wyprowadzić uczniów z sal, posadzić pod ścianami na korytarzu szkolnym z dala od okien i przeszkleń.
3. Nauczyciel zabiera listę obecności, jeśli jest pod ręką i nie opóźnia to przejścia, kontroluje obecność uczniów.
4. Rodzice/ opiekunowie nie powinni przyjeżdżać po uczniów podczas trwania alarmu, jeśli mogłoby to utrudnić działania służb lub narazić ich na niebezpieczeństwo. Przekazanie uczniów odbywa się po odwołaniu zagrożenia i według komunikatu szkoły/służb.
5. Kontrolę obecności prowadzi się imiennie; brakujące osoby zgłasza się koordynatorowi i służbom. Nie opuszcza się miejsca schronienia bez polecenia.

7. AGRESJA, PRZEMOC RÓWIEŚNICZA I BÓJKA (także online)

1. Przerwać zdarzenie jasnym, spokojnym komunikatem, wezwać pomoc i zadbać o bezpieczeństwo osób postronnych. Nie wchodzić fizycznie pomiędzy bijących, jeśli grozi to urazem.
2. Jeżeli występuje broń, niebezpieczny przedmiot, ciężkie obrażenia lub realne zagrożenie życia – oddalić uczniów, zadzwonić pod 112 i wykonać polecenia dyspozytora.
3. Po ustaniu zagrożenia rozdzielić uczestników w bezpieczny sposób, zapewnić opiekę poszkodowanym i nie dopuszczać do odwetu ani wymuszania pojednania.
4. Niezwłocznie powiadomić dyrektora, wychowawcę oraz pedagoga/psychologa. W sytuacji dotyczącej małoletniego zawiadomić rodziców/opiekunów, o ile nie zwiększa to ryzyka dla ucznia.
5. Osobno i bez presji wysłuchać uczestników oraz świadków; nie sugerować odpowiedzi i nie przeprowadzać konfrontacji, która może narazić pokrzywdzonego na ponowne krzywdzenie.
6. Sporządzić rzeczową notatkę, zabezpieczyć dostępne dowody zgodnie z prawem i zastosować działania przewidziane statutem oraz szkolnymi standardami ochrony małoletnich.
7. Ustalić plan ochrony osoby pokrzywdzonej, działania wychowawcze wobec sprawcy i monitorowanie, czy przemoc się nie powtarza.

8. PODEJRZENIE KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

1. Każdy pracownik, który powziął podejrzenie krzywdzenia ucznia lub otrzymał taką informację, przekazuje ją niezwłocznie osobie wyznaczonej w standardach ochrony małoletnich oraz dyrektorowi.
2. Jeśli dziecko ujawnia krzywdzenie, wysłuchać spokojnie, potraktować wypowiedź poważnie, nie obiecywać całkowitej tajemnicy i nie prowadzić własnego śledztwa. Zadawać tylko pytania niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa.
3. Zapisać możliwie dokładnie słowa ucznia, datę, godzinę i okoliczności ujawnienia; oddzielić fakty od własnych przypuszczeń.
4. Jeśli istnieje bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia, wezwać 112 i zapewnić dziecku bezpieczną opiekę.
5. Osoba wyznaczona w standardach dokonuje oceny sytuacji i uruchamia tryb interwencji określony w standardach; w zależności od okoliczności zawiadamia Policję/prokuraturę, sąd rodzinny lub inne właściwe instytucje.
6. Nie kontaktować się z domniemanym sprawcą w sposób, który mógłby zagrozić dziecku lub utrudnić postępowanie. Powiadomienie rodzica/opiekuna należy ocenić pod kątem bezpieczeństwa dziecka i zgodności z prawem.
7. Rozważyć wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, jeżeli istnieją przesłanki przemocy domowej i szkoła jest podmiotem uprawnionym do jej uruchomienia.
8. Zapewnić uczniowi wsparcie, ochronę przed odwetem i ograniczyć dostęp do informacji do osób, które muszą je znać.

Niniejsza procedura uzupełnia, a nie zastępuje szkolne Standardy Ochrony Małoletnich.

9. ALKOHOL, ŚRODKI ODURZAJĄCE I NIEZNANE SUBSTANCJE

1. Jeżeli uczeń jest nieprzytomny, ma zaburzenia oddychania, drgawki, silne pobudzenie lub inne objawy alarmowe, niezwłocznie wezwać 112 i udzielić pierwszej pomocy zgodnie z instrukcjami dyspozytora.
2. Powiadomić dyrektora i zapewnić uczniowi spokojne, bezpieczne miejsce pod stałym nadzorem osoby dorosłej. Nie pozostawiać go samego i nie pozwalać oddalać się bez ustalenia bezpiecznego przekazania opieki.
3. Nie diagnozować stanu na podstawie samych objawów, nie podawać leków ani jedzenia/napojów.

4. Powiadomić rodzica/opiekuna ucznia niepełnoletniego, z uwzględnieniem bezpieczeństwa dziecka. O potrzebie interwencji medycznej decydują objawy lub służby medyczne.
5. Jeżeli istnieje podejrzenie popełnienia czynu zabronionego, posiadania substancji zakazanej, jej udzielania lub zagrożenia dla innych osób, dyrektor zawiadamia sąd rodzinny lub Policję zgodnie z okolicznościami i obowiązującymi przepisami.
6. Udokumentować fakty, podjęte działania, czas powiadomień oraz przekazanie ucznia rodzicowi/opiekunowi lub służbom.

10. ZNALEZIENIE SUBSTANCJI LUB PRZEDMIOTU NIEBEZPIECZNEGO

1. Nie dotykać, nie wąchać, nie próbować, nie przesypywać ani nie przenosić nieznanej substancji lub podejrzanego przedmiotu.
2. Odizolować miejsce i uniemożliwić dostęp uczniom, o ile można to zrobić bez narażenia siebie; powiadomić dyrekcję i odpowiednie służby.
3. Nie wykonywać zdjęć z bliska ani nie używać urządzeń w sposób, który może zwiększyć ryzyko. Stosować się do wskazówek dyspozytora.
4. Jeżeli substancja miała kontakt ze skórą, oczami lub została połknięta/wdychana, niezwłocznie wezwać pomoc medyczną i przekazać służbom znane informacje.
5. Jeśli uczeń dobrowolnie przekazuje przedmiot lub substancję, nie manipulować przy niej; zabezpieczyć dostęp osób postronnych i przekazać sprawę odpowiednim służbom.
6. Nie przeszukiwać odzieży, plecaków, szafek ani urządzeń ucznia. W razie uzasadnionego podejrzenia powiadomić dyrekcję i Policję.

11. CZYN ZABRONIONY, PRZESTĘPSTWO I CZYNNOŚCI POLICJI

1. W przypadku podejrzenia przestępstwa lub poważnego czynu zabronionego zabezpieczyć bezpieczeństwo osób, wezwać pomoc medyczną, oraz powiadomić 112.
2. Zanotować godzinę, dane zgłaszającego oraz treść informacji.
3. W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zaistnienia zdarzenia, zatrzymać do czasu przybycia służb ofiarę przestępstwa i jego sprawcę (ów), konieczność zatrzymania może wynikać z faktu zakończenia przez nich zajęć szkolnych bądź próby ucieczki, ukrycia skradzionych przedmiotów. Jeżeli sprawców jest kilku w miarę możliwości należy umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach:

4. Ofiarę należy odizolować od sprawców.
5. Jeśli Policja przybywa do szkoły, dyrektor lub upoważniony pracownik ustala cel wizyty i współpracuje w granicach prawa, zapisując podstawowe dane funkcjonariusza oraz zakres przekazanych informacji.
6. Powiadomienie rodziców/opiekunów i udział przedstawiciela szkoły w czynnościach z udziałem nieletniego odbywa się zgodnie z aktualnymi przepisami i wskazaniami uprawnionych organów.
7. Dyrektor realizuje ustawowy obowiązek zawiadomienia właściwych organów, gdy wynika on z przepisów, a także podejmuje czynności niecierpiące zwłoki w celu ochrony osób i dowodów.

12. KRYZYS PSYCHICZNY, GROŹBY SAMOBÓJCZE I PRÓBA SAMOBÓJCZA

12.1. Uczeń mówi o samobójstwie lub samouszkodzeniu

1. Potraktować każdą wypowiedź poważnie. Pozostać z uczniem, rozmawiać spokojnie, bez oceniania, zawstydzania i obiecywania zachowania informacji w tajemnicy.
2. Zapytać wprost i spokojnie, czy uczeń myśli o zrobieniu sobie krzywdy teraz i czy jest bezpośrednie zagrożenie. Pracownik szkoły nie zastępuje profesjonalnej oceny ryzyka.
3. Nie pozostawiać ucznia samego, jeśli istnieje ryzyko bezpośrednie. Ograniczyć dostęp do niebezpiecznych przedmiotów wyłącznie wtedy, gdy można to zrobić bezpiecznie.
4. Niezwłocznie powiadomić dyrektora oraz psychologa/pedagoga i rodzica/opiekuna, z uwzględnieniem tego, czy powiadomienie opiekuna jest bezpieczne dla ucznia.
5. Przy planie, zamiarze, dostępie do środków, próbie lub braku możliwości zapewnienia bezpieczeństwa - zadzwonić pod 112 i postępować według wskazań dyspozytora.
6. Nie wysyłać ucznia samego do domu ani nie przekazywać go bezpiecznie nieustalonej osobie. Przekazanie opieki powinno być uzgodnione z rodzicem/opiekunem lub służbami.

12.2. Próba samobójcza lub samouszkodzenie z zagrożeniem zdrowia

1. Natychmiast wezwać 112, zapewnić bezpieczeństwo miejsca i udzielić pierwszej pomocy w granicach umiejętności.
2. Nie pozostawiać ucznia samego. Nie oceniać ani nie komentować zachowania przy innych uczniach; ograniczyć dostęp do widoku zdarzenia.
3. Powiadomić dyrektora i rodzica/opiekuna, gdy nie opóźnia to pomocy. Zespół medyczny ocenia stan i decyduje o dalszym postępowaniu medycznym.
4. Po zdarzeniu zapewnić wsparcie uczniom i pracownikom, którzy byli świadkami. Nie rozpowszechniać szczegółów, zdjęć ani spekulacji.

5. Przed powrotem ucznia do nauki uzgodnić - w miarę dostępnych informacji i z poszanowaniem prywatności - plan wsparcia i bezpieczeństwa.

13. NAGŁE ZACHOROWANIE, NAPAD PADACZKOWY, CHOROBY PRZEWLEKŁE I WYPADEK

13.1. Nagłe zachorowanie

1. Ocenić bezpieczeństwo miejsca, sprawdzić reakcję poszkodowanego i oddech. W razie zagrożenia życia zadzwonić pod 112 i wykonywać instrukcje dyspozytora.
2. Udzielić pierwszej pomocy w granicach przeszkolenia; w razie potrzeby poprosić konkretną osobę o przyniesienie apteczki i drugą o wezwanie pomocy.
3. Nie przenosić poszkodowanego, chyba że pozostanie w miejscu grozi dalszym niebezpieczeństwem lub trzeba rozpocząć resuscytację.
4. Powiadomić dyrektora i rodzica/opiekuna. Nie podawać leków ani nie wykonywać procedur medycznych poza zakresem uprawnień.
5. Zabezpieczyć miejsce wypadku, jeśli nie utrudnia to ratowania życia; zanotować świadków, godzinę i okoliczności. Osoba odpowiedzialna realizuje obowiązki dokumentacyjne i zawiadomienia zgodnie z przepisami BHP.

13.2. Napad padaczkowy

1. Zachować spokój, zmierzyć czas napadu i zabezpieczyć przestrzeń wokół ucznia przed urazem; podłożyć coś miękkiego pod głowę, poluzować ciasną odzież wokół szyi.
2. Nie przytrzymywać na siłę kończyn, nie wkładać niczego do ust, nie podawać wody, jedzenia ani leków doustnych podczas napadu.
3. Po ustaniu drgawek sprawdzić oddech. Jeśli uczeń oddycha, ułożyć go bezpiecznie na boku, jeśli to możliwe, i pozostać przy nim do odzyskania świadomości.
4. Wezwać 112, jeśli napad trwa około 5 minut lub dłużej, powtarza się bez odzyskania świadomości, jest to pierwszy znany napad, doszło do urazu, występują trudności z oddychaniem albo istnieje inny powód do niepokoju.
5. Powiadomić dyrektora i rodzica/opiekuna.

13.3. Wypadek

1. Dyrektor lub osoba upoważniona zawiadamia podmioty wskazane w przepisach BHP, w tym rodziców/opiekunów oraz właściwe organy w przypadku wypadku ciężkiego, śmiertelnego lub zbiorowego.

2. Nie zmieniać położenia przedmiotów ani nie usuwać śladów, chyba że wymaga tego ratowanie życia, usunięcie bezpośredniego zagrożenia lub polecenie uprawnionych służb.
3. Pracownik informuje pielęgniarkę szkolną i zawiadamia secretariat/ dyrektora.
4. Jeśli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń- miejsce wypadku należy pozostawić nienaruszone w celu dokonania oględzin lub szkicu.
5. W każdym trudniejszym przypadku wzywa pogotowie ratunkowe oraz telefonicznie dyrektora, następnie zawiadamia rodziców.
6. Jeśli wypadek zdarzyłby się w czasie wycieczki - wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik imprezy i odpowiada za nie.
7. Postępowanie powypadkowe prowadzi się według obowiązującego rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach oraz wewnętrznych zasad dokumentacji.

13.4 Choroby przewlekłe

1. Rodzice zobowiązani są do dostarczenia zaświadczenia lekarskiego, które określa nazwę leku, dawkę oraz częstotliwość dawkowania i okres leczenia.
2. Dawkowaniem leków w szkole zajmuje się pielęgniarka szkolna.
3. Nauczyciel i wychowawca może podać leki w szczególnie uzasadnionych przypadkach (dziecku z chorobą przewlekłą) na podstawie pisemnego upoważnienia rodziców po wcześniejszym wyrażeniu zgody na piśmie w sytuacji nieobecności pielęgniarki szkolnej.
4. Poza przypadkiem podawania leków uczniom przewlekle chorym, nauczyciele nie podają leków w innych sytuacjach, np.: leków przeciwbólowych.
5. Leki muszą być przechowywane w miejscu niedostępnym dla uczniów.

14. UCZENNICA W CIĄŻY

1. W przypadku informacji o ciąży uczennicy, wychowawca lub inny nauczyciel, przeprowadza z uczennicą wywiad.
2. Wychowawca wzywa i powiadamia rodziców lub opiekunów prawnych o ciąży i konieczności otoczenia uczennicy fachową opieką (lekarz ginekolog, położna)
3. Na podstawie zwolnienia lekarskiego i podania uczennica zwalniana jest z zajęć wychowania fizycznego lub innych zajęć szkolnych.
4. W przypadku uczennicy odbywającej praktyczną naukę zawodu szczegóły ustalane są z kierownikiem od zajęć praktycznych.

5. Szkoła udziela uczennicy w ciąży wsparcia oraz innej pomocy niezbędnej do ukończenia przez nią edukacji. Jeżeli ciąża, poród lub połóg powoduje niemożliwość zaliczenia w terminie egzaminów ważnych dla ciągłości nauki, szkoła zobowiązana jest do wyznaczenia dodatkowego terminu egzaminu zgodnie z zarządzeniem CKE.
6. Każdy przypadek ciąży nieletniej poniżej 15 roku życia, szkoła zgłasza do sądu.

15. ŚMIERĆ UCZNIA LUB PRACOWNIKA I ŻAŁOBA SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

1. Informację o śmierci weryfikuje dyrektor. Nie przekazuje się niepotwierdzonych wiadomości uczniom ani mediom.
2. Ustala się, kto i w jaki sposób powiadamia rodzinę, we współpracy z właściwymi służbami.
3. Komunikat dla uczniów przekazuje się spokojnie, jasno i z szacunkiem, najlepiej przez znanego nauczyciela/wychowawcę, z możliwością obecności specjalisty.
4. Nie ujawnia się przyczyny śmierci ani szczegółów prywatnych bez podstawy i zgody; w przypadku śmierci samobójczej unika się opisywania metody i romantyzowania zdarzenia.
5. Zapewnić dostęp do psychologa/pedagoga i wskazać możliwość indywidualnej rozmowy. Monitorować osoby szczególnie blisko związane ze zmarłym oraz osoby, które mogą być w kryzysie.
6. Uzgodnić z rodziną i społecznością szkolną formy upamiętnienia, respektując jej wolę i zasady bezpieczeństwa. Nie zmuszać uczniów do udziału w uroczystościach.
7. Jeśli sytuacja dotyczy samobójstwa lub podejrzenia samobójstwa, skonsultować komunikację i wsparcie ze specjalistami oraz stosować zasady bezpiecznego informowania.

16. ZAKŁÓCANIE TOKU LEKCJI

1. Nauczyciel wydaje krótkie, jasne polecenie i stosuje działania zgodne ze statutem oraz zasadami pracy wychowawczej.
2. Jeżeli zachowanie pojedynczego ucznia lub kilku uczniów nie pozwala nauczycielowi na normalną realizację lekcji, wysyła on wybranego ucznia z informacją do pedagoga szkolnego, a w przypadku gdy go nie zastanie, do sekretariatu szkoły. Sekretariat zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania dyrekcji o zaistniałej sytuacji.
3. Nauczyciel lub pdagog szkolny przeprowadza z uczniami rozmowę i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia, powiadamia rodziców.

4. Jeżeli przyczyną zakłócenia toku lekcji były przypadki określone w innych procedurach postępować należy według tych procedur.
5. Uczeń może zostać odprowadzony do wyznaczonego miejsca przez uprawnionego pracownika, jeżeli jest to bezpieczne i zgodne z zasadami szkoły.
6. W przypadku gróźb, przemocy, podejrzenia posiadania niebezpiecznego przedmiotu, samouszkodzenia lub zagrożenia zdrowia należy zastosować odpowiednią procedurę szczegółową.
7. Po zdarzeniu nauczyciel, pedagog szkolny informuje wychowawcę i dyrekcję, sporządza notatkę/ wpis w Librusie, a wychowawca kontaktuje się z rodzicem/opiekunem w zakresie odpowiednim do sytuacji.

17. ZAGROŻENIA CYFROWE, CYBERPRZEMOC I ROZPOWSZECHNIANIE NAGRAŃ

1. Zabezpieczyć dostępne dowody, np. adres profilu, datę, godzinę i zrzuty ekranu
2. Powiadomić wychowawcę, dyrektora i osobę odpowiedzialną za standardy ochrony małoletnich, jeśli zdarzenie dotyczy ucznia i może oznaczać krzywdzenie.
3. Jeżeli treści zawierają groźby, nawoływanie do przemocy, informacje o planowanym ataku lub dane wskazujące na bezpośrednie zagrożenie, niezwłocznie powiadomić 112 lub odpowiednie służby.
4. Szkoła ocenia konieczność kontaktu z rodzicami, organami ścigania i specjalistami; podejmuje działania ochronne.
5. Zachować poufność i ograniczyć dostęp do dowodów. Postępowanie wobec uczniów prowadzić zgodnie ze statutem i standardami ochrony małoletnich.

18. KOMUNIKACJA Z RODZICAMI, MEDIAMI I SPOŁECZNOŚCIĄ SZKOLNĄ

1. Jedyną osobą upoważnioną do oficjalnego kontaktu z mediami jest dyrektor lub wskazany rzecznik. Pozostali pracownicy nie komentują zdarzenia ani nie udostępniają nagrań.
2. Komunikaty powinny być krótkie, potwierdzone, pozbawione danych wrażliwych i zgodne z komunikatami służb. Wskazują, co odbiorcy mają zrobić, gdzie szukać aktualizacji i kiedy spodziewać się kolejnego komunikatu.
3. Rodziców informuje się kanałem przyjętym w szkole. Podczas aktywnego zagrożenia komunikacja nie może utrudniać pracy służb ani zachęcać do przyjazdu do strefy niebezpiecznej.

4. Nie udostępniać nazwisk poszkodowanych, danych o stanie zdrowia, wizerunków, danych świadków ani szczegółów postępowania bez podstawy prawnej.
5. Nie rozpowszechniać niesprawdzonych alertów z mediów społecznościowych. Informacje o zagrożeniu weryfikować u Policji, PSP, RCB lub innych właściwych instytucji.

19. DZIAŁANIA PO KRYZYSIE, DOKUMENTOWANIE I PRZEGLĄD PROCEDUR

1. Po odwołaniu zagrożenia nauczyciele sprawdzają obecność i zgłaszają każdą rozbieżność. Dyrektor ustala bezpieczny sposób powrotu do zajęć, odbioru uczniów, komunikacji z rodzicami i udostępniania pomocy.
2. Po zdarzeniu dyrektor zwołuje zespół kryzysowy, ustala potrzeby wsparcia psychologicznego uczniów i pracowników, dokumentuje przebieg działań oraz wdraża wnioski korygujące.
3. Zabezpiecza się dokumentację, zapis monitoringu i inne informacje mogące mieć znaczenie dla postępowania (np. datę, godzinę, miejsce, opis faktów, podjęte działania, osoby powiadomione, polecenia służb, świadków oraz dalsze zalecenia).
4. Dokumentację przechowywać z ograniczonym dostępem i zgodnie z przepisami o ochronie danych oraz zasadami archiwizacji.
5. Ustalić osoby wymagające dalszego wsparcia, kierować do odpowiednich instytucji i monitorować sytuację.
6. Przy realizacji czynności związanych z zzatrzymaniem nieletniego – ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję nie nagłaśniając sprawy.
7. PPwSK uaktualniać w miarę potrzeb (np. po każdym poważnym incydencie, zmianie prawa, zmianie organizacji budynku lub po otrzymaniu nowych wytycznych służb).

ZAŁĄCZNIK

NUMERY ALARMOWE

Służba / kontakt	Numer / dane
Numer alarmowy	112
Pogotowie ratunkowe	999
Państwowa Straż Pożarna	998 (lub 112)
Policja	997 (lub 112)
Pogotowie energetyczne	991
Pogotowie gazowe	992
Pogotowie wodno-kanalizacyjne	994
Straż Miejska	986

ŹRÓDŁA DO WERYFIKACJI PRAWNEJ I MERYTORYCZNEJ

- Internetowy System Aktów Prawnych (ISAP): https://isap.sejm.gov.pl/
- Elektroniczny Dziennik Ustaw / ELI: https://eli.gov.pl/
- Prawo oświatowe - tekst jednolity Dz.U. 2026 poz. 820: https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170000059
- Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich – tekst jednolity Dz.U. 2026 poz. 163: https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220001700
- Standardy ochrony małoletnich - Ministerstwo Sprawiedliwości: https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/kto-ma-obowiazek-wprowadzenia-standardow-ochrony-maloletnich
- Poradnik MEN „Bezpieczna szkoła”: https://www.gov.pl/web/edukacja/bezpieczenstwo-fizyczne-i-cyfrowe-uczniow--poradnik-men
- Komunikat MEN i MSWiA dotyczący przygotowania szkół do sytuacji kryzysowych, 8 października 2026 r.: https://www.gov.pl/web/edukacja/bezpieczna-szkola---men-i-mswia-wzmacniaja-przygotowanie-do-sytuacji-kryzysowych